

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย และรวบรวมข้อมูล

ในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีดำเนินการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างละเอียด โดยจะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้าง-เครื่องมือ การส่งแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์อำเภอและกิ่งอำเภอ เขตการศึกษา 11 จำนวน 79 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม

1. ประชากรในการสัมภาษณ์ สัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์อำเภอ และกิ่งอำเภอ ในเขตการศึกษา 11 จาก 79 คน สัมภาษณ์ 19 คน (คิดร้อยละ 25) โดยแบ่งอำเภอออกเป็น 3 ขนาด ตามรายการประเมินการบริหารสำนักงานศึกษานิเทศก์ กองตรวจและรายงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษานิเทศก์ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษานิเทศก์, 2528) ดังนี้

- 1.1 อำเภอขนาดใหญ่ ประชากร 37 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 9 คน
- 1.2 อำเภอขนาดกลาง ประชากร 33 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 8 คน

1.3 อำเภอขนาดเล็ก ประชากร 9 คน ใ้กลุ่มตัวอย่าง 2 คน
รวมกลุ่มประชากรในการสัมภาษณ์ 19 คน (คิดเป็นร้อยละ 24.05)

2. กลุ่มประชากรที่ใช้แบบสอบถาม คือ ศึกษาธิการอำเภอ และกิ่งอำเภอ
ในเขตการศึกษา 11 จำนวน 60 คน (คิดเป็นร้อยละ 75.95) ยกเว้น
ศึกษาธิการอำเภอและกิ่งอำเภอ สำหรับการสัมภาษณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจเพื่อการวิจัยครั้งนี้มี 3 ชนิด คือ

1. แบบสอบถาม
2. แบบสัมภาษณ์
3. แบบศึกษาเอกสาร

1. แบบสอบถาม สอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานของ
ศึกษาธิการอำเภอ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวน
5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และระยะเวลาที่ดำรง
ตำแหน่ง มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอ/
กิ่งอำเภอ ซึ่งครอบคลุมงานบริหารทั่วไป และงานวิชาการและกิจกรรมการศึกษา จำนวน
30 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอ/
ในงาน 2 งาน คือ งานบริหารทั่วไป และงานวิชาการและกิจกรรมการศึกษา แบบ-
สอบถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating scale) มี 4 ค่า คือ ไม่มีปัญหา มีปัญหาค
น้อยมาก มีปัญหาน้อย มีปัญหามาก และมีปัญหามากที่สุด

เกณฑ์สำหรับเลือกตอบแบบสอบถาม มีดังนี้

- 0 หมายถึง ไม่มีปัญหา
- 1 หมายถึง มีปัญหาน้อยมาก
- 2 หมายถึง มีปัญหาน้อย
- 3 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง
- 4 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

2. แบบสัมภาษณ์ สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้รับการสัมภาษณ์มีจำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย อายุ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานของศึกษานิเทศก์อำเภอและกิ่งอำเภอ แบบมีโครงสร้าง (structured interview) โดยให้ผู้รับการสัมภาษณ์เลือกปัญหาเพียง 3 ปัญหา และให้บอกสาเหตุของปัญหาแนวทางแก้ปัญหา แต่ละปัญหา ทั้ง 3 ปัญหาซึ่งเป็นแบบปลายเปิด

3. แบบศึกษาเอกสาร เป็นแบบบันทึกข้อมูลสำรวจเอกสารต่าง ๆ จำนวน 20 รายการ ว่าได้จัดทำหรือไม่

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาการสร้างเครื่องมือจากหนังสือ เอกสารต่าง ๆ และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

2. ศึกษาจากเอกสารและรายงานการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ พร้อมทั้งศึกษาการบริหารงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ

3. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบศึกษาเอกสารแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำ แล้วนำไปแก้ไข ปรับปรุง ให้เหมาะสมเพื่อสร้างเป็นแบบสอบถามและแบบศึกษาเอกสาร

4. นำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบศึกษาเอกสารส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารงานสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ การวัดผลการวิจัย พิจารณาปรับปรุงแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะทั้งด้านเนื้อหา ส่วนวนภาษาที่ใช้ ซึ่งได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสิ้น 5 ท่าน (ดูรายละเอียดภาคผนวก) ได้พิจารณาตรวจแก้ไข วิจัยและให้ข้อเสนอแนะแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบศึกษาเอกสารมาแล้ว ผู้วิจัยได้นำผลการพิจารณาเหล่านั้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และได้ปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์มากที่สุด แบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาเอกสารที่สมบูรณ์มากที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงศึกษาธิการ เขต เขตการศึกษา 11 เพื่อขอความกรุณาจากศึกษาธิการ เขต เขตการศึกษา 11 มีหนังสือถึงศึกษาธิการอำเภอและศึกษาธิการอำเภอประจำกิ่งอำเภอทุกอำเภอในเขตการศึกษา 11 เพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและให้สัมภาษณ์
2. มีหนังสือส่วนตัวถึงศึกษาธิการอำเภอ และศึกษาธิการอำเภอประจำกิ่งอำเภอทุกอำเภอ/กิ่งอำเภอ เพื่อความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ และให้สัมภาษณ์
3. ส่งแบบสอบถาม ถึงศึกษาธิการอำเภอ และศึกษาธิการอำเภอประจำกิ่งอำเภอทางไปรษณีย์ และให้ส่งกลับถึงผู้วิจัยทางไปรษณีย์
4. ผู้วิจัยไปทำการสัมภาษณ์และศึกษาเอกสารด้วยตนเอง จำนวน 19 อำเภอ แบบสอบถามที่ได้รับคืนจากศึกษาธิการอำเภอและศึกษาธิการอำเภอประจำกิ่งอำเภอ รวม 60 ชุด จากแบบสอบถามที่ส่งไป 60 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 แบบสัมภาษณ์และศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยไปสัมภาษณ์และศึกษาเอกสาร ทั้ง 19 อำเภอ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนจากข้อมูลแต่ละกลุ่มตัวอย่างประชากรมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ เพื่อให้ได้ข้อสรุปสภาพและปัญหาการบริหารงานของศึกษาธิการ โดยวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งมี 3 ตอน

1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 สภาพการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอ โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

1.3 ปัญหาการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอ โดยการหาค่ามัธยิม (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ซึ่งมี 2 ตอน คือ

2.1 สถานภาพของผู้รับการสัมภาษณ์ โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 ปัญหาการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอ โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage)

3. วิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร โดยการแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ (Percentage)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าร้อยละ (Percentage) หาได้จากสูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

2. ค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตร (ประกอบ
กรรมสูตร, 2531)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

\bar{X} คือ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบ

X คือ คะแนนกำหนดศสเกลเป็น 4, 3, 2, 1, 0

f คือ จำนวนผู้ตอบแต่ละข้อคำถาม

N คือ จำนวนประชากร

3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร
(ประกอบ กรรมสูตร, 2531)

$$S = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

S คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X คือ คะแนนกำหนดศสเกลเป็น 4, 3, 2, 1, 0

f คือ จำนวนผู้ตอบแต่ละข้อคำถาม

N คือ จำนวนประชากร